

CONSILIUL ECONOMIC ȘI SOCIAL

Str. Dimitrie D. Gerota nr. 7-9, sector 2, București, cod poștal: 020027

Telefoane: 021.310.23.56, 021.316.31.34

Fax: 021.316.31.31

021.310.23.57, 021.316.31.33

Cod fiscal: 10464660

E-mail: ces@ces.ro

www.ces.ro

Membru fondator al Asociației Internaționale a Consiliilor Economice și Sociale și Instituțiilor Similare (AICESIS)

Membru al Uniunii Consiliilor Economice și Sociale și Instituțiilor Similare Francofone (UCESIF)

Birou permanent al Senatului

Consiliul Economic și Social este organ consultativ al Parlamentului și al Guvernului în domeniile de specialitate prevăzute prin legea sa organică de înființare, organizare și funcționare." (Art. 141 din Constituția României revizuită)

Bp. 151. / 21.03.2022

AVIZ

referitor la proiectul de Ordonanță de urgență a Guvernului pentru modificarea și completarea unor acte normative în domeniul investițiilor publice

În temeiul art. 2 alin. (1) din Legea nr. 248/2013 privind organizarea și funcționarea Consiliului Economic și Social, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și art. 11 lit. a) din Regulamentul de organizare și funcționare, Consiliul Economic și Social a fost sesizat cu privire la avizarea *proiectului de Ordonanță de urgență a Guvernului pentru modificarea și completarea unor acte normative în domeniul investițiilor publice.*

CONSILIUL ECONOMIC ȘI SOCIAL

În temeiul art. 5 lit. a) din Legea nr. 248/2013 privind organizarea și funcționarea Consiliului Economic și Social, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în ședința din data de 18.03.2022, desfășurată online, conform prevederilor Hotărârii Plenului nr. 25/04.03.2021, avizează **FAVORABIL** prezentul proiect de act normativ, cu **propunerile de modificare** prevăzute în anexă și cu următoarele **observații**:

- se impune introducerea în contractele de achiziții publice a unei clauze prin care întreprinderile care participă la procedura de selecție, pe întreaga durată a procedurii și ulterior, pe durata executării contractului, recunosc sindicatele și dreptul de asociere sindicală, precum și dreptul acestora de a participa la negocieri colective.

Președinte,

Bogdan SIMION

Propuneri de modificare aferente

proiectului de Ordonanță de urgență a Guvernului pentru modificarea și completarea unor acte normative în domeniul investițiilor publice

NR. crt.	REFERINȚĂ	TEXT INIȚIAL	TEXT PROPUȘ	OBSERVAȚII
1.	Art. I, Pct. 1 Art. 104, alin. (1) lit. c) din Legea nr. 98/2016	<p><i>La articolul 104 alin. (1) lit. c) se modifică și va avea următorul cuprins:</i></p> <p>c) ca o măsură absolut necesară, atunci când urgență determinată de evenimente care nu puteau fi prevăzute de către autoritatea contractantă, termenele pentru procedurile de licitație deschisă, licitație restrânsă, negociere competitivă sau procedură simplificată nu pot fi respectate din motive de urgență, determinate de evenimente imprevizibile și care nu se datorează sub nicio formă unei acțiuni sau inacțiuni a autorității contractante. În situații în care se impune intervenția imediată, autoritatea contractantă are dreptul de a realiza achiziția publică, prin una dintre procedurile reglementate la art. 68 alin. (1) lit. a) - e) sau, după caz g) - i), în paralel cu aplicarea procedurii de negociere fără publicarea prealabilă a unui anunț de participare.”</p>	<p><i>La articolul 104 alin. (1) lit. c) se modifică și va avea următorul cuprins:</i></p> <p>c) ca o măsură strict necesară, atunci când perioadele de aplicare a procedurilor de licitație deschisă, licitație restrânsă, negociere competitivă sau procedura simplificată nu pot fi respectate din motive de extremă urgență, determinate de evenimente imprevizibile și care nu se datorează sub nicio formă unei acțiuni sau inacțiuni a autorității contractante. În situații în care se impune intervenția imediată, autoritatea contractantă are dreptul de a realiza achiziția publică, prin una dintre procedurile reglementate la art. 68 alin. (1) lit. a) - e) sau, după caz g) - i), în paralel cu aplicarea procedurii de negociere fără publicarea prealabilă a unui anunț de participare.”</p>	<p>OBSERVAȚII</p> <p>În concret, se propune eliminarea ultimei teze a art. 104 alin. (1) lit. c), care prevede că „<i>În situații în care se impune intervenția imediată, autoritatea contractantă are dreptul de a realiza achiziția publică în paralel cu aplicarea procedurii de negociere fără publicarea prealabilă a unui anunț de participare</i>”.</p> <p>Această modificare trebuie analizată în corelare cu modificarea propusă la punctul 2 al Art. I, analizat mai jos. În acest sens este relevant că, pentru motivele expuse la punctul 2 de mai jos, procedura de negociere fără publicarea prealabilă a unui anunț de participare nu poate fi aplicată pentru atribuirea contractelor care durează mai mult decât ar fi durat în cazul în care ar fi fost utilizată o procedură transparentă, deschisă sau restrânsă, inclusiv procedurile (deschise sau restrânse) accelerate.</p> <p>În acest context, reglementarea opțiunii de derulare în paralel a procedurii de achiziție publică (prin una dintre procedurile de atribuire care asigură un grad maxim de transparență) cu procedura de negociere fără publicare se impune a fi menținută pentru a înlătura orice neclarități privind acest drept al autorităților contractante (care ar putea conduce la contestații, practică neunitară).</p> <p>Propunerea de modificare, prin inserarea mențiunii „<i>prin una dintre procedurile reglementate la art.</i>”</p>

	<p>Art. I, Pct 2 Art. 104, alin. (4) din Legea nr. 98/2016</p>	<p>La articolul 104, alin. (4) se modifică și va avea următorul cuprins: (...) (2) Motivele prevăzute la alin. (1) lit. b) sunt următoarele: a) scopul achiziției este crearea sau achiziționarea unei opere de artă sau unei reprezentări artistice unice; b) concurența lipsește din motive tehnice; c) protecția unor drepturi exclusive, inclusiv drepturi de proprietate intelectuală.</p> <p>(4) În cazul prevăzut la alin. (1) lit. c), autoritatea contractantă nu are dreptul de a stabili durata contractului pe o perioadă mai mare decât cea necesară pentru a face față situației neprevăzute care a determinat aplicarea procedurii de negociere fără publicarea prealabilă a unui anunț de participare.</p>	<p>Se va elimina pct. 2 și se va menține în vigoare forma actuală a art. 104, alin. (4):</p> <p>(4) În cazul prevăzut la alin. (1) lit. c), autoritatea contractantă nu are dreptul de a stabili durata contractului pe o perioadă mai mare decât cea necesară pentru a face față situației de urgență care a determinat aplicarea procedurii de negociere fără publicarea prealabilă a unui anunț de participare.”</p>	<p>68 alin. (1) lit. c) – e) sau, după caz g) – j) are rol de clarificare terminologică, respectiv prin indicarea procedurii de achiziție publică care ar putea fi derulată în paralel cu negocierea fără publicare (având în vedere că și negocierea fără publicare este tot o procedură de achiziție publică), textul în vigoare fiind neclar în prezent.</p> <p>Potrivit jurisprudenței constante a CJUE, precum și poziției oficiale a Comisiei Europene, procedura de negociere fără publicarea prealabilă a unui anunț de participare nu poate fi aplicată pentru atribuirea contractelor care durează mai mult decât ar fi durat în cazul în care ar fi fost utilizată o procedură transparentă, deschisă sau restrânsă, inclusiv procedurile (deschise sau restrânse) accelerate.</p> <p>Prin urmare, alin. (4) al art. 104 transpune legislația europeană în materia achizițiilor publice, legislație aplicabilă cu prioritate față de dreptul național.</p> <p>Eliminarea acestui text de lege este de natură să conducă la aplicarea eronată a legislației în materia achizițiilor publice, fapt ce ar putea avea consecințe grave chiar asupra scopului urmărit de prezenta propunere de act normativ – cel puțin prin: crearea unui risc iminent de corecții financiare, încălcarea principiilor proporționalității și transparenței atribuirii contractelor de achiziție publică.</p>
<p>2.</p>				
<p>3.</p>	<p>Art. I, Pct 4 articolul 196 alin. (2)</p>	<p>La articolul 196 alin. (2) se modifică și va avea următorul cuprins: (2) Înainte de atribuirea contractului de achiziție publică/acordului-cadru, cu excepția</p>	<p>Se va menține forma în vigoare (2) Înainte de atribuirea contractului de achiziție publică/acordului-cadru, cu</p>	<p>Obținerea, din timp a acestor documente de către ofertanți nu este întotdeauna o soluție mai ales dacă unele din documentele justificative trebuie (și este în interesul autorității contractante să fie așa) să fie cât mai la zi cu puțința – este cazul certificatelor de cazier fiscal sau a unui certificat</p>

	<p>situației contractelor subsecvențe atribuite în executarea unui acord-cadru, autoritatea contractantă, în termen de o zi lucrătoare de la momentul stabilirii ofertantului clasat pe primul loc după aplicarea criteriului de atribuire, respectiv în termen de o zi lucrătoare de la emiterea avizului conform, în situația în care documentația e supusa controlului ex-ante conform OUG 98/2017, solicită acestuia să prezinte documente justificative actualizate prin care să demonstreze îndeplinirea tuturor criteriilor de calificare și selecție, în conformitate cu informațiile cuprinse în DUAE, cu excepția procedurilor desfășurate în mai multe etape când documentele justificative sunt solicitate înainte de transmiterea invitațiilor pentru etapa a doua către candidații selectați.</p>	<p>de registru comerțului care atestă ca firma nu este în insolvență.</p> <p>Propunem menținerea formei actuale a textului, argumentând și prin faptul ca la nivelul directivelor de achiziții europene nu exista un termen.</p> <p>Soluția ar fi ca legislația să rămână în continuare flexibilă, sa fie la latitudinea autorității contractante să stabilească termenul de depunere a documentelor, in funcție de obiectul și complexitatea atât a proiectului cat si a condițiilor din statul din care provine ofertantul câștigător (UE sau non EU, exista convenție bilaterală de schimb de formalități apostofice),</p> <p>Nu in ultimul rând, trebuie amintita situația particulara a proiectelor de PPP/concesiune.</p> <p>Prin prima prevedere de trimitere din 39/2018, procedura de atribuire care s-ar aplica majorității proiectelor de acest gen din prezent ar fi cea reglementată de legea 98/2016 pentru ca legislația aplicabila procedurii de achiziție publica este determinată de structura riscurilor proiectului stabilita de studiul de fundamentare..</p> <p>Cel mai probabil astfel de proiecte ar fi demarate prin aplicarea unor proceduri cu mai multe etape (negociere competitiva sau dialog competitiv) dar, chiar si așa, un termen de 7 zile (cu potențial de prelungire de încă 3 zile) este absolut insuficient pentru proiecte de o astfel de complexitate in care numărul si varietatea documentelor justificative este cu totul diferit de cel întâlnit in proiectele de achiziție publica.</p>
	<p>excepția situației contractelor subsecvențe atribuite în executarea unui acord-cadru, autoritatea contractantă solicită ofertantului clasat pe primul loc după aplicarea criteriului de atribuire să prezinte documente justificative actualizate prin care să demonstreze îndeplinirea tuturor criteriilor de calificare și selecție, în conformitate cu informațiile cuprinse în DUAE, cu excepția procedurilor desfășurate în mai multe etape când documentele justificative sunt solicitate înainte de transmiterea invitațiilor pentru etapa a doua către candidații selectați.</p>	<p>de registru comerțului care atestă ca firma nu este în insolvență.</p> <p>Propunem menținerea formei actuale a textului, argumentând și prin faptul ca la nivelul directivelor de achiziții europene nu exista un termen.</p> <p>Soluția ar fi ca legislația să rămână în continuare flexibilă, sa fie la latitudinea autorității contractante să stabilească termenul de depunere a documentelor, in funcție de obiectul și complexitatea atât a proiectului cat si a condițiilor din statul din care provine ofertantul câștigător (UE sau non EU, exista convenție bilaterală de schimb de formalități apostofice),</p> <p>Nu in ultimul rând, trebuie amintita situația particulara a proiectelor de PPP/concesiune.</p> <p>Prin prima prevedere de trimitere din 39/2018, procedura de atribuire care s-ar aplica majorității proiectelor de acest gen din prezent ar fi cea reglementată de legea 98/2016 pentru ca legislația aplicabila procedurii de achiziție publica este determinată de structura riscurilor proiectului stabilita de studiul de fundamentare..</p> <p>Cel mai probabil astfel de proiecte ar fi demarate prin aplicarea unor proceduri cu mai multe etape (negociere competitiva sau dialog competitiv) dar, chiar si așa, un termen de 7 zile (cu potențial de prelungire de încă 3 zile) este absolut insuficient pentru proiecte de o astfel de complexitate in care numărul si varietatea documentelor justificative este cu totul diferit de cel întâlnit in proiectele de achiziție publica.</p>
4.	<p>Art. III Pet 2. Art. 53 alin. (1)¹⁾ din Legea nr. 101/2016</p>	<p>La articolul 53 alin. (1) se modifică și va avea următorul cuprins: (1¹⁾ Procede și cererile care decurg din executarea contractelor administrative și cele care decurg din rezilierea sau încetarea</p>

<p>reprezintă doar un alt incident în executarea contractelor de achiziție publică, nefiind necesară modificarea art. 53 alin. (1) pentru a stabili o competență de soluționare a litigiilor cu un asemenea obiect.</p>		<p>anticipată a contractelor de achiziție publică din motive independente de autoritatea contractantă se soluționează în primă instanță, de urgență și cu precădere, de către secția civilă a tribunalului în circumscripția căruia se află sediul autorității contractante sau în circumscripția în care își are sediul social/domiciliul reclamantul.</p>	<p>Art. III (Legea nr. 101/2016), pct. 3 (Art. 53 alin. (2¹))</p>
<p>Norma utilizează o terminologie proprie, în contradicție cu art. 53 alin. 2 și Decizia ICCJ nr. 27/02.03.2020 referitoare la interpretarea dispozițiilor art. 997 din Codul de procedură civilă și art. 53 alin. (2) din Legea nr. 101/2016 privind remediile și căile de atac în materie de atribuire a contractelor de achiziție publică, a contractelor sectoriale și a contractelor de concesiune de lucrări și concesiune de servicii, precum și pentru organizarea și funcționarea Consiliului Național de Soluționare a Contestațiilor, cu modificările și completările ulterioare.</p> <p>Dacă scopul este de a deroga de la prevederile art. 53 alin. 2 se restricționează în mod discreționar și discriminatoriu cazul particular al solicitării suspendării efectelor rezilierii contractului de achiziție publică.</p> <p>Aceste aspecte trebuie coroborate cu justificarea modificării de a nu se bloca o nouă procedură de achiziție publică, ceea ce înseamnă că inclusiv în cazul unor rezilieri nejustificate/cu rea-credință (constată de instanță/arbitraj) din partea autorității, cocontractantul nu va mai putea continua executarea contractului.</p>	<p>Se va elimina</p>	<p>La articolul 53 după alin. (2) se introduce un nou alineat, alin. (2¹) cu următorul cuprins:</p> <p>(2¹) Procedura ordonanței președințiale nu este admisibilă în materia suspendării rezilierii sau încetării anticipate a contractelor de achiziție publică, din motive independente de voința autorității contractante.</p>	<p>Art. III (Legea nr. 101/2016), pct. 3 (Art. 53 alin. (2¹))</p>
<p>Un termen de 30 de zile de la nașterea dreptului de acțiune pentru introducerea acțiunii judiciare/arbitrale este mult prea scurt pentru a asigura accesul liber la Justiție, potrivit art. 21 din</p>	<p>Se va elimina</p>	<p>La articolul 53, după alin. (8) se introduce un nou alineat, alin. (9) cu următorul cuprins:</p>	<p>Art. III (Legea nr. 101/2016), pct. 7 (Art. 53 alin. (9))</p>

		<p>(9) Termenul de introducere a acțiunii este de 30 de zile de la nașterea dreptului pentru acțiunile care decurg din rezoluțiunea, rezilierea, denunțarea unilaterală sau încetarea anticipată a contractelor de achiziție publică din motive independente de Autoritatea contractantă.</p>	

Constituție. Deși accesul la justiție poate fi limitat în general de termene de decădere/prescripție, aceste termene trebuie să fie rezonabile și proporționale, altfel înstituirea lor prin lege fiind neconstituțională. (R. Chirita, Paradigmele accesului la justiție. Cât de liber e accesul la justiție?, Pandectele Române. 1/2006).

În acest sens s-a pronunțat și Curtea Europeană a Drepturilor Omului în Cauza Ashingdane împotriva Regatului Unit (hotărâre din 28 mai 1985), reținând că „prescripțiile aplicate nu trebuie să restricționeze sau să reducă accesul permis persoanei particulare astfel încât său în măsura în care dreptul, în esența sa, să fie încălcat”.

Mai mult, aplicarea unui termen scurt de 30 de zile pentru introducerea acțiunii doar în cazul rezilierii sau încetării anticipate din motive independente de Autoritatea contractantă, în timp ce pentru alte motive care nu ar fi independente de Autoritatea contractantă termenul pentru introducerea acțiunii ar fi cel de 3 ani prevăzut la alin. (8), ar putea fi considerată discriminatorie, deci contrară art. 16 din Constituție.

De altfel, sintagma „reziliere [...] din motive independente de Autoritatea contractantă” este impropriu și creează confuzie. Potrivit Codului civil, rezilierea presupune încetarea pentru viitor a unui contract la inițiativa unei părți, atunci când cealaltă parte nu își execută obligațiile contractuale. Or, nu este clar ce se înțelege prin “motive independente de Autoritatea contractantă” și care ar fi conținutul noii instituții juridice.

Reamintim că, într-o constanță jurisprudențială, Curtea Constituțională a constatat constofuncționalitatea prevederilor legale care înstituisău obligația constituțirii unei cauțiuni pentru soluționarea contestațiilor în materia achizițiilor

Se va elimina.

5. La articolul 61, după alineatul (5) se introduce un nou alineat, alin. (5¹), cu următorul cuprins:
(5¹) În situația în care contestația

7. Art. III (Legea nr. 101/2016), pct. 6 (Art. 61 alin. (5¹))

depusă în cadrul procedurii de achiziție publică este respinsă, autoritatea contractantă are obligația de a efectua demersurile necesare în vederea reținerii cauzării constituite la Consiliu de către operatorul economic care a depus contestația, în vederea și în limita acoperirii prejudiciilor create de întârzierile înregistrate în finalizarea diverselor proceduri de atribuire.

publice, în măsura în care o asemenea cauză are rolul de a proteja autoritatea contractantă de un comportament necorespunzător al contestatarului.

Totuși, CCR a statuat, prin Decizia nr. 5/2015 [R/A] referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 271¹ și art. 271² din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2006 privind atribuirea contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii, că este neconstituțională reținerea necondiționată a cauzării în cazul respingerii contestației, pentru următoarele motive:

„42. (...) Din analiza prevederilor legale criticate, Curtea observă că, respingând contestația, Consiliul Național de Soluționare a Contestațiilor sau instanța judecătorească nu are competența legală de a dispune prin decizie/hotărâre cu privire la soarta garanției de bună conduită constituită în favoarea autorității contractante (...).

43. Rezultă că indiferent de conduita procesuală a contestatorului, acesta este sancționat cu pierderea garanției depuse potrivit legii. Prin reținerea necondiționată a garanției de bună conduită, legiuitorul ignoră prezumția bunei-credințe în exercitarea drepturilor procedurale aplicabile în materie civilă, cât și în domeniul dreptului administrativ, prezumând automat reaua-credință și comportamentul necorespunzător ale contestatorului a cărui contestație este respinsă. Astfel, Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2006 instituită o veritabilă sancțiune aplicabilă persoanei care, în apărarea intereselor legitime, atacă acțiunile autorității contractante la Consiliul Național de Soluționare a Contestațiilor sau la instanța judecătorească, fără ca vreo autoritate îndrituită

în acest sens să stabilească caracterul abuziv al unei astfel de contestații/cereri/plângeri.

44. Răsturnarea prezumției de bună-credință, prevăzută ca atare de dispozițiile art. 57 din Legea fundamentală, nu poate fi realizată decât prin probarea relei-credințe față de circumstanțele de fapt ale cauzei și nu prin faptul că persoana și-a exercitat anumite drepturi și libertăți fundamentale. În ceea ce privește drepturile procesuale, bună-credința a fost transpusă la nivel infraconstituțional prin art. 12 din Legea nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, potrivit căruia, drepturile procesuale trebuie exercitate cu bună-credință, potrivit scopului în vederea căruia au fost recunoscute de lege, astfel că instanța judecătorească și, după caz, Consiliul Național de Soluționare a Contestațiilor trebuie să șină seama de modul concret în care a avut loc o asemenea exercitare a drepturilor procesuale pentru a răsturna prezumția inițială. Așadar, Curtea nu contestă că o prezumție poate fi răsturnată, ci subliniază faptul că o atare operațiune juridică trebuie să se circumscrie unor elemente de fapt, adecvate, obiective și cuantificabile, pentru a duce la finalitatea urmărită, astfel încât în orice circumstanță a cauzei să ducă la răsturnarea prezumției de bună-credință. (...)

46. Având în vedere cele expuse, Curtea constată că dispozițiile art. 271¹, alin. (1) și (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2006, care prevăd reținerea necondiționată a garanției de bună conduită în cazul respingerii contestației/cererii/plângerii, sunt neconstituționale, întrucât este îngrădit accesul liber la justiție - art. 21 alin. (1) din Constituție prin descărtajarea contestatorului de a formula o contestație/cerere/plângere, considerându-se de plano că orice respingere se converteste într-o

sancțiune pentru un comportament necorespunzător."

În jurisprudența mai recentă, Curtea a statuat că „cele reținute în Decizia nr. 5 din 15 ianuarie 2015, precizată, și în Decizia nr. 750 din 4 noiembrie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 18 din 11 ianuarie 2016, referitor la prevederi din cuprinsul Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 34/2006, care instituiau o garanție de bună conduită, sunt aplicabile, *mutatis mutandis*, și în privința prevederilor Legii nr. 101/2016, criticate din aceeași perspectivă” (Decizia nr. 269/2021 [R] referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 61¹ din Legea nr. 101/2016 privind remediile și căile de atac în materie de atribuire a contractelor de achiziție publică, a contractelor sectoriale și a contractelor de concesiune de lucrări și concesiune de servicii, precum și pentru organizarea și funcționarea Consiliului Național de Soluționare a Contestațiilor).

În concluzie, obligarea autorităților contractante la inițierea demersurilor necesare în vederea inițierii executării cauziunilor constituie la CNSC de către operatorii economici care au depus contestații, în vederea acoperirii prejudiciilor create de întârzierile înregistrate în finalizarea diverselor proceduri de atribuire trebuie circumscrisă, sub sancțiunea neconstituționalității textului de lege, răsufărării prezumției de bună credință în exercitarea remediilor și căilor de atac.

Astfel, propunerea analizată este cel puțin neclară, și neconstituțională în măsura în care ar putea fi interpretată că reglementează un caz de executare de plano a cauziunilor constituite în eventualitatea respingerii definitive a contestațiilor pentru care acestea au fost constituite.

Totodată, arătăm că sintagma „în finalizarea diverselor proceduri de atribuire” nu este clară

<p>(fiind astfel contrară art. 8 alin. 4 din Legea 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative), referirea la diversele proceduri de achiziție putându-se interpreta ca făcând referire la orice procedură derulată de autoritatea contractantă și nu exclusiv la procedura de atribuire care a făcut obiectul contestației.</p>				
<p>Cu titlu prealabil, precizăm faptul că la nivelul Ministerului Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației se află în fază avansată de elaborare Codul amenajării teritoriului, urbanismului și construcțiilor, act normativ de natură a codifica o serie de acte normative incidente domeniului vizat, inclusiv Legea 10/1995. De asemenea, la nivelul Planului național de redresare și reziliență al României este prevăzută ca reformă intrarea în vigoare a Codului amenajării teritoriului, urbanismului și construcțiilor, care va corela, simplifica și codifica într-un singur act normativ cel puțin 10 acte legislative din domeniile amenajării teritoriului, urbanismului și construcțiilor. Codul propune, între altele, reducerea numărului de avize și acorduri și reducerea cu cca. 50% a termenelor de avizare-autorizare a construcțiilor de către entitățile relevante.</p> <p>Totodată, prin modificarea propusă se compartimentează atribuțiile privind activitatea de reglementare în construcții, prin spargerea monopolului exclusiv al ministerului dezvoltării regionale și atribuirea unei competențe parțiale ministerului transporturilor și infrastructurii.</p> <p>Din punct de vedere formal, competența ministerului dezvoltării a fost consacrată în lege începând cu 2015, deși și anterior acestei date reglementările tehnice ce aveau ca obiect concepția, calculul și alcătuirea, execuția și exploatarea construcțiilor erau elaborate tot de</p>	<p>Se va elimina complet art. VIII al proiectului de act normativ</p>	<p>1. La articolul 10, după alin. (2), se introduce un nou alineat, alin. (3) cu următorul cuprins:</p> <p>»(3) Prin excepție de la prevederile alin. (2) pentru lucrările de infrastructură de transport de interes național, pentru proiectele de investiții a caror valoare se încadrează în pragurile prevăzute la Art 42 alin (1) lit a din Legea nr 500/2002 privind finanțele publice cu modificările și completările ulterioare precum și pentru proiectele de infrastructură finanțate prin fonduri europene implementate de operatorii regionali astfel cum sunt definiți la art. 2 lit.H din Legea 51/2006 a serviciilor comunitare de utilități publice, reglementările tehnice se aprobă prin ordin al ministrului transporturilor și infrastructurii și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.»</p>	<p>Art. VIII – Legea 10/1995 Punct 1</p>	<p>8.</p>

				<p>ministerul dezvoltării (sau antecesoarele sale). Prin urmare, există un risc real ca personalul de specialitate din ministerul transporturilor și infrastructurii să nu poată prelua satisfăcător aceste sarcini din rațiuni ce privesc integrarea cunoștințelor specifice de resort (infrastructură de transport) în cadrul mai larg al calității construcțiilor.</p>
9.	Art. IX	<p>(1) Pentru proiectele de infrastructură de transport de interes național (...) autoritățile competente pentru emiterea certificatelor de urbanism, autoritățile/entitățile care emit avize solicitate prin certificatul de urbanism, inclusiv cele referitoare la relocările de utilități, precum și autoritatea competentă pentru emiterea autorizației de construire, au obligația eliberării certificatelor/avizelor/autorizației, în termen de 15 de zile calendaristice de la data depunerii notificării eliberării acestora de către beneficiarul lucrărilor.</p> <p>(2) Pentru proiectele de infrastructură de transport de interes național, autoritățile competente pentru protecția mediului, au obligația de eliberare a actelor de reglementare în termen de 30 de zile lucrătoare, de la data depunerii documentației aferente de către beneficiarul lucrărilor.</p> <p>(3) Pentru proiectele de infrastructură de transport de interes național, prin certificatul de urbanism sunt solicitate avize/acordurile care se referă</p>	<p>Se va elimina complet art. Art. IX al proiectului de act normativ</p>	<p>Că notă preliminară, proiectul de OUG omite să precizeze unde se inserează norma juridică modificatoare din art. IX, dar se poate prezuma că finalmente, sediul materiei va fi Legea 50/1991. Oricum această normă se impune a fi analizată prin raportare la cadrul legal stabilit de Legea 50/1991.</p> <p>Cu privire la Alin. (1) Modificarea conține terminologie imprecisă, cu risc de neconstituționalitate, în această categorie, întâi sintagma „<i>autoritățile/entitățile care emit avize (...) referitoare la relocările de utilități</i>”. Se identifică formula „<i>relocări de utilități</i>” în diferite alte ordonanțe ce privesc domeniul transporturilor (e.g. Ordinul 842/2013 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 47/2013 privind unele măsuri în domeniul instrumentelor structurale care privesc beneficiarii direcți finanțați din fonduri externe nerambursabile, precum și unele măsuri financiare în domeniul ex- ISPA din sectorul transporturi, Ordinul 842/2013 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 47/2013 privind unele măsuri în domeniul instrumentelor structurale care privesc beneficiarii direcți finanțați din fonduri externe nerambursabile, precum și unele măsuri financiare în domeniul ex- ISPA din sectorul transporturi, Ordinul 842/2013 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 47/2013 privind unele măsuri în domeniul instrumentelor structurale care privesc beneficiarii direcți finanțați din fonduri externe nerambursabile, precum și unele măsuri financiare în domeniul ex- ISPA din sectorul transporturi).</p> <p>Însă, aceasta nu are corespondență în domeniul legislativ al autorizării construcțiilor. Se</p>

strict la tipul de lucrări necesare pentru realizarea proiectului de infrastructură, fiind interzisă solicitarea de avize/acorduri care nu au temei tehnic și legal în raport cu obiectul proiectului. Proiectele de infrastructură de transport de interes național sunt scutite de la plata oricăror taxe sau tarife solicitate prin certificatele de urbanism și stabilite prin hotărârile consiliilor locale sau județene.

(...)

(5) În termenul prevăzut la alin. (1), autoritățile competente pentru emiterea certificatelor de urbanism, autoritățile/entitățile care emit avize solicitate prin certificatul de urbanism, precum și cea competentă pentru emiterea autorizației de construire, pot transmite, o singură dată, certificatele, avizel, autorizațiile de construire, condiționate, motivate tehnic în punct de vedere tehnic și economic, după caz.

(6) În situația prevăzută la alin. (4), beneficiarul proiectelor de infrastructură de transport de interes național, transmite autorităților competente pentru emiterea certificatelor de urbanism, autorităților/entităților care emit avize solicitate prin certificatul de urbanism, precum și celei competente pentru emiterea autorizației de construire, clarificările/completările/modificările, după caz asupra condițiilor

remarcă astfel și un risc suplimentar de inaplicabilitate.

Modificarea propusă stabilește un termen unic de 15 zile calendaristice pentru toate actele sau operațiunile administrative din sectorul autorizării construcțiilor. Se reduc astfel termenele pentru obținerea certificatului de urbanism și a avizelor specifice (de la 15 zile lucrătoare) și autorizație de construire (30 de zile). Modificarea propusă nu ia însă în considerare termenele de completare la documentația transmisă.

Astfel, modificarea propusă generează un risc serios ca cererile să nu poată fi corect și eficient procesate, cu implicații severe asupra mediului construit.

Cu privire la Alin. (2)

Modificarea propusă stabilește un termen unic de 30 zile lucrătoare pentru eliberare a actelor de reglementare de către autoritățile competente pentru protecția mediului. Se reduce astfel drastic timpul necesar procesării cererilor de la 90 de zile cum este în prezent [art. 9 alin. (7) Legea 292/2018].

Este nesocotită însă procedura privind consultarea publicului cu privire la raportul privind impactul asupra mediului, care este în prezent de cel puțin 30 de zile [art. 16 alin. (5) Legea 292/2018].

Astfel, precizăm că modificarea propusă are potențialul de a afecta grav siguranța mediului, fiind nerealistă în raport cu procedurile legale în vigoare, ce presupun multiple etape pentru unele proiecte, inclusiv lucrările unor comisii și participarea publicului la actul decizional.

Cu privire la Alin. (3)

Prevederea privind avizele/acordurile care trebuie să se refere strict la tipul de lucrări necesare pentru realizarea proiectului de infrastructură, fiind interzisă solicitarea de avize/acorduri care nu au temei tehnic și legal în raport cu obiectul

impuse. După transmiterea de către beneficiarul proiectelor de infrastructură de transport de interes național, a clarificărilor/completărilor/modificărilor, nu se mai emite un nou certificat, aviz, autorizație de construire, rămânând valabile cele emise potrivit alin. (4) și clarificate/completate/modificate potrivit prezentului alineat.

(7) În situația în care certificatele, avizele sau autorizațiile de construire nu sunt emise în condițiile prevăzute la alin. (1) sau (4), după caz, la epuizarea termenului prevăzut la alin. (1), documentația depusă de către beneficiarul lucrării se consideră asumată de autoritățile/entitățile competente în emiterea acestora.

(8) În cazurile prevăzute la alin. (6), autoritățile competente pentru emiterea certificatelor de urbanism, autoritățile/entitățile care emit avize, solicitate prin certificatul de urbanism, precum și cea competentă pentru emiterea autorizației de construire, au obligația de emitere, în 5 zile calendaristice de la epuizarea termenului prevăzute la alin. (1), a certificatelor, avizelor sau autorizațiilor de construire, după caz.

(9) Prin excepție de la prevederile alin. (7), în situația în care certificatul de urbanism, avizele solicitate prin certificatul de urbanism sau autorizația de construire nu se emit în termenul

proiectului este redundantă, fiind deja prevăzută în lege [art. 5 alin. (4) Legea 50/1991].

Cu privire la Alin. (5)

Modificarea care prevede că autoritățile pot transmite, o singură dată, certificatele, avizele, autorizațiile de construire, condiționate, motivate, temeinic din punct de vedere tehnic și economic, este nelegală și neconstituțională întrucât exclude posibilitatea refuzului justificat de emitere a autorizației.

De asemenea, limitarea la o returnare către beneficiar a documentației incomplete, fără a preciza care sunt remediile în ipoteza în care se redepune o documentație incompletă sau necorespunzătoare, este neconstituțională.

Modificarea propusă nu înțelege mecanismul autorizării, întrucât autorizațiile de construire nu pot fi condiționate.

Totodată, propunerea de modificare încalcă legea în vigoare, deoarece avizele nu pot fi decât favorabile sau nefavorabile [Anexa nr. 2 pct. 5 Legea 50/1991], neexistând categoria avizelor condiționate.

Cu privire la Alin. (6)

Prevederea încalcă logica juridică a emiterii actelor de autoritate, întrucât autorizația de construire trebuie să conțină toate elementele actului administrativ individual care definesc conduita subiectului de drept cărui i se adresează. Nu este posibilă păstrarea valabilității unui act administrativ care a fost amendat de voința unui particular.

De asemenea, modificarea încalcă logica juridică deoarece în ipoteza în care se emite un certificat de urbanism condiționat de completarea unor documente care, ulterior, au fost depuse, faptul depunerii nu poate fi atestat decât prin emiterea unui nou certificat.

prevăzută la alin. (7), documentația depusă de beneficiarul lucrării de infrastructură de transport de interes național ține loc de certificat/aviz/autorizație.

Totodată, modificarea este nelegală și neconstituțională întrucât exclude posibilitatea refuzului justificat de emitere a autorizației în situația în care clarificările/completările/modificările nu sunt îndestulătoare.

Cu privire la Alin. (7)

Prevederea conține o soluție nelegală și neconstituțională. Aceste aspecte sunt reliefate de faptul că asumarea documentației reprezentată o sintagmă lipsită de precizie și claritate, pe de o parte, iar pe de alta pentru că dacă prin aceasta se înțelege că documentația este acceptată, atunci împrejurarea ca o documentație greșită, incompletă sau care afectează prin natura lucrărilor de construcții valorile urbanistice și arhitecturale trebuie să fie admisă și recunoscută de o autoritate a statului român este vădit nelegală.

Cu privire la Alin. (8)

Prevederea conține o soluție nelegală în sine, cât și prin raportare la alineatul anterior. Astfel, autoritatea publică nu poate fi obligată la emiterea unei autorizații de construire dacă documentația încalcă prevederile legale.

De asemenea, termenul de 5 zile, care curge de la momentul în care documentația este „asumată”, nu este un termen rezonabil pentru a verifica impactul pe care construcția de infrastructură o va avea asupra mediului construit. În fapt, acest termen reprezintă o autorizare forțată, ceea ce contravine principiilor consacrate ale dreptului administrativ. Prin raportare la alin. (6), autoritățile pot fi puse în situația în care să emită avize sau autorizații de construire pe baza unei documentații greșite, incomplete sau care afectează prin natura lucrărilor de construcții valorile urbanistice și arhitecturale, ceea ce este inimaginabil.

Cu privire la Alin. (9)

Prevederea introduce acordul tacit de emitere a

certificatelor de urbanism și a autorizației de construire.

Notăm, în acest sens, că, prin Decizia ICCJ nr. 13 din 16 septembrie 2013 (Decizia RIL 13/2013) ICCJ a statuat „că procedura aprobării tacite nu este aplicabilă în cazul autorizațiilor de construire, certificatelor de urbanism și documentațiilor de urbanism prevăzute în art. 6 alin. (1) și art. 7 alin. (1) din Legea nr. 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și în art. 29 și 44 din Legea nr. 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul, cu modificările și completările ulterioare.”

Prevederea este neconstituțională întrucât creează un tratament diferențiat și discriminatoriu în cazul unei proceduri unice, cu încălcarea egalității în fața legii. Astfel, pentru proiectele de infrastructură de transport de interes național autorizația poate fi obținută tacit, însă pentru toate celelalte, bunăoară lucrările de construcții privind apărarea națională, autorizarea este doar expresă.